

hüarwad; ka sedda kohta, kus se sõddamees, kes
 oddaga Temma külge pistis, parrast sedda, kui ta
 ristinnimeseks sanud, sedda kaua kibbedaste lah-
 hetanud; ning seddagi paika, kus sõamehked Tem-
 ma riette parrast liisko heitnud. Seal liggidal on
 kiriko mürist üks läbbimurtud, kust treppisid möda
 wimaks ühte keldri saab, kus keisripraua Helena
 Kristusse risti piddand leidma. Seddasinnast kir-
 riko on se üllemal nimmetud keiser Konstantin ja
 temma emma Helena ehitatud. Ma, mis peäl
 kirrik seisab, polle mitte ühhetasane; sest sesamma
 kirriko kattusse al, kus need muud pühhad mälles-
 tusse asjad, seal on ka Kolgata mäggi, kus Jeesus
 risti lödi. — Kirrik isse on kolmest kirrikust kokko-
 pandud; esimenne on se õige pühha haua kirrik,
 teine Kolgata kirrik, kolmas ristileidmisse kirrik.
 Kolgata kabbel on Ma pinnast arwata, kolm sülda
 kõrgem, kui mu kirrik. Senna minnakse üht kitsast
 treppi möda üllesse. Üllemal on parrand, otsekui
 kirriko saal, kolm sülda pitkutasa, kolm laiutasa,
 kirjo marmori kirowidega kaetud. Monned salledad
 walgest marmorist piidred (sambad), kallid sidi kar-
 dinad ees, toetawad kattust ja finnitawad wahhet
 Kreka ning katoliki usso rahwa jäggude wahhel.
 Kus pühha rist Ma sisse olli lastud, sedda paika
 tähhendab kätte üks kaljo sisse uristud auk, hõbbe
 sõrwaga, Kreka usso rahwa altari ees, kelle külles

laiad hõbbe pladid on finnitud ja mis 50 lampi al-
 lati walgustawad. Seälsammas liggidal näideti
 meile üks pitk praggo kaljo sees, mis siis senna
 sündinud, kui Kristusse surremisse korral kaljud
 lõhkesid. Neil mitme usso seltsi munkadel, kelle pär-
 ralt se kirrik, on igga seltsil seal kirrikus isgi kame-
 brikesed, kus nad sees ellawad, ehk ka omma kab-
 belittes, ehk Ma al wõlwitud kopades, ehk üllemal
 kirriko lae peäl. Siin nad paika peawad, kunni
 neid ümberwahhetakse. Ükse sees on auk, kust läbbi
 neile toito kätteantakse.

Kui monned tunnid seal kirrikus sainte olnud,
 siis läksime jälle senna kloostriisse taggasi, kust olli-
 me tulnud, ja meid pandi kloostri üllema parrema
 kaele sõma laua tahha istuma, tähhendusjeks, et
 ollime käinud pühha hauda waatmas.

Teisel hommikul olli illus ilm; läksime siis hom-
 miko kello seitse Jerusalemmast wälja, minna, mo
 seltsimees, ja üks Inglise reisia, Petlemma
 liina waatma. Se on pennikoorm maad Jerusa-
 lemmast ärra; te käib esite ühhest kolledast kaljusest
 maast läbbi, kus muud polle näha, kui arwaste
 üks ja teine õllipu. Käisime siis Rewaimi orrust
 läbbi, kus Dawet Wilistid ärrawoitis. Pole te peäl
 on se suur Elia klooster, kus Kreka usso munkad
 sees ellawad, kes meid lahkestest wastawõtsid. Seal